Eugène Hooijer

Vrijheid in herdenken

Eugène Hooijer is geboren op 3 september 1918 in Oosterbeek. Hij was de zoon van Carel Otto Hooijer en Marie Eugénie Dubois. Zijn ouders zijn getrouwd op 11 maart 1915 in Renkum. Hij had twee broers, Carel Rudolph (augustus 1916) en Victor (Vic) Otto (december 1919).

De Heer en Mevrouw
HOOIJER—DUBOIS
geven kennis van de geboorte van hun Zoon
EUGÈNE.
OOSTERBEEK, 3 Sept. 1918.

Eugène en zijn broertje Vic waren actief bij groep 4 de Velpsche Woudlopers van het district Groot Arnhem. Op 2 oktober 1932 krijgt Eugène het insigne tweede klas uitgereikt.
Vic wordt in 1938 scoutsleiding bij de groep. Daar stopte hij in januari 1940.

In 1941 wonen Eugéne en Vic met hun ouders in Bloemendaal. Carel zit dan in Rotterdam. Vic pleegde zelfmoord en overleed in Bloemendaal op 28 april 1941. Eugène was aan het begin van de oorlog student.

Zijn opa was antropoloog Eugène Dubois. Hij was de ontdekker van de Homo erectus en kocht landgoed De Bedelaar, verscholen in de bossen tussen Haelen en Heythuysen in Limburg. Hier bouwde hij in 1910 een stenen villa met achthoekige toren. Hij bouwt in 1937 een 15 meter hoge uilen- en vleermuistoren. Speciaal om het geschikt te maken als winterverblijf voor vleermuizen is er vanaf de begane grond tot en met de bovenverdieping een schoorsteen aangebracht. Opa Dubois was als pionier op het gebied van natuurbescherming betrokken bij de nieuw opgerichte Nederlandsche Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Professor Dubois overleed in december 1940.

Toen de Duitsers begonnen met de aanleg van kustverdedigingswerken in Bloemendaal moest hij met zijn ouders evacueren. Op 28 januari 1943 gingen ze naar landgoed De Bedelaar. Tijdens de oorlog hield zijn moeder een dagboek bij en ze werd actief in het verzet. In maart kwam de eerste onderduiker naar het landgoed. Hij bleef drie weken en Marie wilde het hier eigenlijk bij laten.

In maart 1943 nam de Duitse bezetter maatregelen tegen de bijna 15.000 studenten in Nederland. De in de zomer van 1940 vrijgelaten militairen werden weer opgeroepen om in krijgsgevangenschap te gaan. De studenten moesten beloven dat ze zich zouden 'onthouden van iedere tegen het Duitse Rijk [...] gerichte handeling'. Hiervoor moesten ze een loyaliteitsverklaring te tekenen. 85% van de studenten weigerden de verklaring te tekenen. De bezetter arresteerde ongeveer 3.500 weigeraars, die naar Duitsland werden gestuurd. De overige weigeraars doken onder. De meeste militairen gaven ook geen gehoor aan de oproep en doken onder. Door een aantal van hen werd er bij het landgoed aangeklopt.

Eugène dook als student onder op het landgoed. In mei vroegen twee militairen uit Heythuysen onderdak en Eugène en zijn moeder besloten om hen in de toren onder te brengen. Op 23 juni kwamen er twee padvindersvrienden van Eugene, Wim Bijl en Bob van Beek uit Arnhem en ook zij doken onder in de toren. Van dennestammen werden bedden gemaakt. In de toren is door Wim in de kap ‘Je Maintiendrai’ geschreven. Op het terrein werd ook een schuilkelder gemaakt waar onderduikers zich bij onraad konden verstoppen. In september was er onraad en Eugène werd opgepakt en naar Maastricht gebracht waar hij werd verhoord. Hij had geen papieren en geen geld bij zich, maar de Duitsers niet naar hem op zoek waren, lieten ze hem vrij. De onderduikers wisten te ontsnappen.

Een vriendin van Vic, Hannie, kwam logeren op het landgoed toen Wim en Bob er ondergedoken zaten. Wim werd verliefd op haar en ze trouwden in de oorlog in Apeldoorn.

Naast mensen worden ook wapens op het landgoed verborgen. De plaatselijke duikorganisatie kreeg met mevrouw Hooijer-Dubois een waardevolle medewerkster in haar midden. Begin december 1943 werd haar gevraagd of de toren gebruikt kon worden als tijdelijke huisvesting voor geallieerde vliegeniers en Franstalige krijgsgevangenen. De piloten worden uit heel Nederland aangevoerd en in Limburg over de Belgische grens gebracht. De krijgsgevangenen komen meestal op eigen gelegenheid uit Duitsland de grens over en worden eveneens tot in België voortgeholpen. Zij blijven meestal maar een paar dagen. Begin november 1944 krijgt mevr. Hooijer inkwartiering van plm. 100 Duitse militairen. Zij houden verschrikkelijk huis, stelen (kostbaarheden, boeken, huisraad, levensmiddelen), breken sloten open, kappen hout uit de bossen en vernielen alles. Dit alles onder steeds heviger beschieting van de Geallieerden.

Eugène was niet alleen onderduiker maar raakte ook betrokken bij het verzet, net als zijn broer Carel. Eugène zat bij een knokploeg en later bij de stoottroepen. Met deze troepen ging hij na de oorlog naar Nederlands-Indië.

Na de oorlog is zijn moeder door de Amerikanen onderscheiden met de Medal of Freedom with Bronze Palm en door de Britten met de King’s Medal for Courage in the Cause of Freedom

Eugène trouwde na de oorlog met Anneke Ruben en ze kregen twee dochters. Hij was arts in Duitsland. Hij overleed op 10 juli 1981 in Deventer en werd gecremeerd.

Meer informatie

Arnhemsche courant » 03 sep 1918 - Art. 31 | Delpher
Haarlem's dagblad » 20 dec 1940 - Art. 159 | Delpher
Arnhemsche courant » 28 aug 1916 - Art. 19 | Delpher
Arnhemsche courant » 18 dec 1919 - Art. 34 | Delpher
Algemeen Handelsblad » 29 apr 1941 - Art. 135 | Delpher
Overlijden Victor Otto Hooijer op 28 april 1941 te Bloemendaal » Open Archieven
Marie Eugénie Dubois (c.1887 - d.) - Genealogy (geni.com)
NRC Handelsblad » 13 jul 1981 - Art. 40 | Delpher
VerzetsMuseum | Details
Carel Otto Hooijer : Family tree by Savenije HENNY (hennysavenije) - Geneanet

Haarlem's dagblad » 20 dec 1940 - Art. 159 | Delpher
Het verborgen verzet_h3-1.pdf (rug.nl)
Eugène Dubois - Wikipedia
Boshut De Bedelaar Haelen - bouwhistorie en cultuurhistorie: erfgoed en monumenten (resnovamonumenten.nl)
Archieven.nl - 351 Hooijer-Dubois, M.E. (NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies)
De Bedelaar - Wikipedia
Loyaliteitsverklaring - Wikipedia
517893 Uilentoren (landgoed De Bedelaar) Bij Professor Duboisweg 2 6081 NJ te Haelen | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Schumulder.nl
de Bedelaar (leumolen.nl)
Nederlandse Ridderorden en Onderscheidingen
De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 18, 1932, no. 11, 1932 » 1932-11 - Pag. 37 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no 4, 1938 » 1938-04 - Pag. 46 | Delpher
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 26, 1940, no 1, 1940 » 1940-01 - Pag. 36 | Delpher

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.